

KATHOLIKUS NÉPLAP.

31. szám.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizethetni rá Pesten, a jó és olcsó könyvkiadó-társulat ügynökénél: czukoruca 6. szám, földszint, a szerkesztőségénél. Vidéken a cs. kir. postahivataloknál.

Pest, augusztus 3. 1853.

Előfizetési díj Budapesten kihordással félre 1 ft. pp. vidékre postán, borítékban félre 1 ft. 20 kr. pp. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” czimezendők. (Pesten a központi papnöveldeben.)

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön békeség a jó akaratu embereknek. Luk. 2, 14.

A könnyek leánya.

(Folyt.) Szegény Ágnes hasztalan remélt, hasztalan futkosott elvesztett kincsei után, hónapok hónapok után multak, de Ágnes Jankájának sem hirtelen sem hamva nem volt. Ágnes szomorú életet élt, senki sem tudta vigasztalni; még édesanyja sem volt képes kesergő bánatát enyhíteni. Mindig gyászruhában járt, mindig sirt; soha emberek közé nem ment. Naponként elment templomba, mert legnagyobb örömét a vigasztalását imádságban lelé; mindenét, mit csak nélkülözhet, szegényeknek adá, s hetenkint kétszer böjtölte kenyéren és vizen. Egy hiedelem támadt lelkében, s e hiedelmet több ízben nyilvánítá azoknak is, kik őt vigasztalni törekedtek, mondván: „Vagy visszaszirom elrablott gyermekem, mint hajdan Mária és Mártha visszasírák testvéröket Lázárt a koporsóból; vagy szakadatlan ima által visszakövetelem Istentől, ki szent fia által ígéré: „kérjétek és adatik; keressetek és találtok; zörgessetek és felnyitattik nektek.” Férjéről sem tudhata semmi bizonyost szegény nő; még az uraság sem juthata nyomába, hova vitték Pétert; mert háborus idő vala.

Pétert ön kívánatára huszárnak sorozták be, s elvitték Olaszországba Páduába. Két évig szolgált hiven a királynak; de hiven szolgált az Istennek is; mert bár minemű szolgálatban volt legyen is Péter, soha nem téveszté el szemét elöl, hogy ő huszár ugyan, de keresztény. Azonkívül a sok szenvedések és halálfélelmek, miket csaták alkalmával kiállott; továbbá a szoros katonai fegyelem s a feltétlen engedelmesség minden előjárók irányában nagy részt megtörték Péternek haragra könnyen fellobbanó lelkét; s csak

nem rég ingerlékeny tigrisből szóval és szelid bárány lön; szóval Péter a hadseregnél egészen más emberré változni látszaték. Harmadik évben Péter katonai szolgálaton kívül volt; mert kapitánya feleséges és gyermekes ember lévén, magához vevé Pétert magán szolgálatra, minthogy az illy uri szolgálatban való jártasságát s ügyességét kitapasztalá. Már egy egész évet tölte Péter ezen új szolgálatban, ritka hűséggel és különös előszeretettel, mert a kapitánynak is Janka nevű kis leánykája vala, s épen egy idős Péter Jankájával. Ezt ő végtelenül szereté; mindig ölében hordozá, s ha senki nem látta, tulajdona gyanánt szívéhez szorongatva esókolgatá. Egy ízben, midőn épen családjára gondolva könyös szemekkel szorongatná titkon fájó szívéhez a kis leánykát, belépett a kapitány nője véletlenül. „Mit cselekszel Péter? agyon szorítod gyermekemet; add ide mindjárt!” monda szelid de pironogató hangon. Péter megijedt s pirulva igazodott katonai állásba asszonya előtt; de a jószívű urihölgy észre vév a zavarult Péter szemében a könnyeket, és kérdezé azoknak okát. Ekkor Péter őszintén bevallá, miként neki is nője és Jankája van; elbeszélé szerencsétlen esetét, melynek következtében azokat elhagyá, s mindezt olly érzékenyen beszélt el Péter, hogy a kapitányné legbensőbb részvétre gerjede, s könnyeit elrejtendő elfordult Pétertől és eltűnt. A kapitányné elmondá azonnal Péter sorsát férjének, s megismogatóván annak harczias homlokát, megesókolá azt, és összetett kezekkel esedezék Péterért. Mit tett a kapitány, mit nem? azt nem tudhatni; — annyi bizonyos, hogy kevés napok mulva egy reggeli órában behivatá Pétert a kapitány. Oszlopként álla meg Péter kapitánya előtt, várván annak ajkairól a szokott napi parancsokat; de

most az egyszer nem parancsot vón. A kapitány Péterhez fordula és így szóla hozzá: „Péter, ugyé fiam, neked nőd van Magyarorszában?” „Igen, kapitány uram”, felele Péter. — „Ugy-e fiam, neked kis leánykád is van?” „Igenis, kapitány uram”. — „Péter! szeretnéd-e látni nődöt és magzatodat?” — „Igenis, kapitány uram!” felele Péter; és egy mélységes fohasz emelkedék kebléből. Ekkor a kapitány felemelvén az asztalról egy összehajtott iromanyt, Péternek kezébe nyujtotta, s nyomatékos hangon így szóla hozzá: „Péter! fogjad obsitodat, ime itt van! eredj el szülőföldedre, szorongasd szivedhez tulajdon Jankádat; imádkozz' érettem, hogy le ne vagjanak a francziak! ezen obsitot pedig köszönd meg szépen az asszonynak!” Péter csaknem leroogyott inaról; a vélel n örömhír elfogta esztét is, szívet is. Szemei örömkönnyekekbe merultek, nyelve megakadt; nem tudott szóhoz jönni s kapitánya végtelen szivességét nem tudá megköszönni. Asszsznyához járult, s ott zokogva fizeté le hálatarozását a kegyes szívu kapitányné előtt. —

Elhagyta már Péter forró Olaszország naranesos völgyeit, s Illirian keresztü Magyarhonban szülőföldje felé utazott. Mennél közelebbért czéljához, annal hosszabbnak tetszék neki utja, s bar ha lehetett volna, repult volna, mégis csak a harmadik hét végével ért Kaloz szomszédságába Dégre. Itt Péter az egész napot Isten szolgálatában töltötte el, mert e napon sz. Péter és sz. Pál Apostolok ünnepe volt. Ez utolsó napi utját készakarva úgy intézte Péter, hogy csak későn estve érjen haza Kalozra Ágneset meglependő. Mennél közelebb ért Kalozhoz, annal hangosabban vert szíve; örült is, félt is; nem tudta, keblével hányadán van. Egyfelől elképzélé, miként fog majd örvendeni Ágnes, s miként fogja majd szívéhez szoritani három éves kis Jankáját. Másfelől a féltés kígyója emelé föl fejét keblében; „hatha Ágnes hűtelen lön!” gondolá magában, s boszuallast forralt huszáros elméje, minőt még a világ soha sem látott. Illy különböző gondolatok között végre beért Kalozra. Esti tiz óra vala, holdatlan, de esillagékes esöndes estve. Egész helység álomban nyugodott; semmi emberi neszt nem hallatszék, csak a talevélkék inga surlódása kísérte Péter lépteit. A templom ajtaja előtt kell vala elmennie, s egy szent érzemény lepte meg itt Péter kebelét; letérdele a templom ajtajához, s megcsokolván annak küszöbét, így imadkozék: „Idvezlégy Isten haza! gyermekkorom esöndes szent hajléka; oh! bár szívem is illy esöndes templom legyen, hogy haragra soha többé ne lobbanjék! És te Isten! oltarok ura, áldott légy!

ime, az elbocsátott huszár visszatér hozzád, hogy vigasztaljad és erősítsed őt; védelmezted életét a csatákban; vezéreljed esztét, szívet és kezeit tulajdon hazában!” Még egy „Miatyánkat” rebegett el Péter, azután fölkelte és sietett lakására. Azt hívé, álomban találándja Ágneset, és ime, ablakai világosak voltak. „Ágnesnek bizonynal vendégei vannak” gondolá magában Péter, s ezt annál inkább hívé, mert a konyha ajtaját is tárva találta. Lábhegyen lépett a szoba ajtajához és hallgatódzék, de semmi neszt nem hallhata; kopogtatott, de nem szólala senki; megnyitá tehát az ajtót s belépe, és ime! milly rendkívüli tünemény ötlük szemeibe Péternek: A szoba közepén álló asztal földig erő hófehér és szélesen himzett területtel vala behuzva; erre vala állitva sz. Péter apostol ezira rámás képe felkoszoruzva virágokkal; mellette kétfelől aranyzott virágedények között két hófehér viasz gyertya lobogott, melyek tartója és szála szinte illatos virágkoszorúkkal ékesítve volt; a kép előtt Péter imakönyve és egy olvasó, ezenfelül a szoba sarkai és gerendái tele tüzdözve zöld ágakkal egy szelid kápolnát inkább, mint emberi lakot latszott ábrázolni; egyébiránt a szobában senki nem vala. Péter megvala lepve, s bámulva tekintgete szélyel a rég nem élvezett örömlakban. Ágneset és Jankát keresték szemei, de hasztalanul. „Istenem! mit jelentsen ez!” eszmélkedék magában Péter, s egy darabig némán tünődék álltában. „Áhá! kialta fel végre a bámulás hangján, homlokához emelve jobb kezét, tudom már! tudom már! Névnapiom van ma nekem, és Ágnes emlékemet ünnepele! Szegény jó Ágnes! szegény jó Ágnes!” itt könnyekre fakadott örömében Péter; azután megfordula és kiment, szétekintendő, ha nem látna-e valakit az udvaron. A konyhaajtótól jobbra, mintegy tizenkét lépésnyire állott egy terebélyes gesztenyefa; ennek tövében a kis kőpadon vett észre Péter ülni valakit; oda járula, hogy megnézze, ki legyen; s ime, Ágnesre ismer vala esötét alakban, ki a faderékhoz düllyeszkedve mély álomba merülve volt. Péter remegni kezdett, s jobb kezével a nő vállát megmozditva, esöndesen mondá: „Ágnes! kelj fel!” — „Ki az!” — kialta felijedve Ágnes, szemeit az előtte álló katonás ternet arczájára szegezve. „Nem ismersz-e Ágnes?” — mondá Péter lehajolva Ágneshez; most Ágnes megismeré Pétert hangjáról; elsikoltá magát s azon pillanatban nyakába borulva esökolgató férjét. Alig tudtak magokhoz térni örömükből Bevezeték egymást a szobába, hol érzékeny szavakkal fejezé ki Péter örömét az oltár feletti meglepetésen, s forró ölelésekkel köszönde Ágnes-

nek hűséges megemlékezését. „De hol van Jankám, hogy sehol sem látom őt?!“ mondá Péter kifejtve magát Ágnes karjaiból, s nyugtalanul nézegetve szét a szobában. Most Ágnes megijedt, elhalaványult, és néma lön. „Hol van Janka?!“ kérdé ismét Péter, kémlő szemeit erősen Ágnesre függesztve. Ágnes ismét változott színében, szólni akara, de nem tudott, s szemeit a föld felé szegezé. Péter nője zavarodását észrevevén, veszélyt sejtje; megijedt ő is, és fáradt inai remegni kezdettek; majd összekúcsolt kezeit szívéhez szorítá, s félénk de fájdalmas hangon szóla nőjéhez: „Ágnes! szólj bátran, s ne kimélg engem; meghalt a leányom?“ Most Ágnes másra fakadott s Péter keblére simulván, elbeszélte az egész történetet a pillanattól kezdve, mellyben őt Péter a szobában vérében hagyá.

Másnap bejelenté magát Péter az uraságnál s bemutatá obsztját. Öröm és csodálkozás tárgya lön; de sokáig kérdés alatt volt, ha visszakapja-e előbbi szolgálatát, vagy nem. Végre megtartá őt a kegyességben kifogyhatlan gróf, azon feltétellel: hogy, ha rosz természetét nem fékezendí, s ha Ágnes irányában legkevésbé igazságtalan leend, szolgálatából azonnal elbocsájtatik. — Péter, ki nyugodtabb pillanataiban hibáit elismeré, s Ágnes ártatlan jó szívéről teljesen meggyőződék, mindent megígére. Meg is tartotta fogadását; mert évek folytak el évek után, de soha többé Ágnesnek az elveszett Jankáért szemrehányást nem tett; hanem megnyugodott az Isten akaratján, s leggyöngédebb kimélettel viseltetik a különben gyermekét szakadatlan sirató nője iránt. Jól is folytak Péternek napjai, csak az fájt nagyon szívének, hogy az Isten az elveszett Janka helyett más magzattal meg nem ajándékozá őt. Már tizenhetedik év folyt azóta, hogy Péter a szelid Ágneset feleségül elnyeré, s már ősz hajak is mutatkoztak ittott mindkettejük fürtei között, bár régóta semmi kellemetlen esemény nem háborítá életök folyását, sőt Jankát is lassan lassan feledni kezdék vala, ha egy különös esemény a régi dolgok emlékét naponként fel nem idézi elméjükben. Péternek ugyanis a seregből hazatérte után tizenharmadik évben az uraság egy új pajta-gazdát fogadott szolgálatába. Rozború Samunak, ez új pajta-gazdának egy tizenhat éves leánya vala, kit Juliskának hívtak. E leányka épen olyan tekintetű vala, mint Ágnes volt fiatal korában; hasonlított Ágneshez arczájára, beszédjére s teste állására nézve is. E leányka látásában Péter kimondhatlan örömet talála; részint azért, mivel a fiatalkori Ágneset hívé benne szemlélni; részint azért, mert azt állítá,

hogy ha Jankája élne, épen annyi idős és olyan volna, mint Juliska. Ágnes is szereté Juliskát; örömmel társalgott vele, s naponként magához édesgeté, hogy Péter az ő látásának örülhessen. Elveszett a nap Ágnesnek és Péternek, mellyen Juliskát nem lathatták, s mivel Juliskának anyja betegen feküdt, Péter napjában háromszor is meglátogató, csak hogy Juliskát megtekinthesse.

Titkosak az Istennek ösvényei. Megfoghatlan bölcsességgel intézi Ő a sorsot, s csodálatosan szövö és fonja az emberi életnek fonalát. Vigyaz Ő az elhullott fümagra is; vigyaz az emberre is. Tövis közé rejti az idvesség utját; s keserű pohárral itatja sokáig a halandót, hogy később annál inkább tudhassa méltányolni az örömet. — Október 24-én az említett évben Fehérváron vásár volt, mellyre bement Péter is nőjével a jövő téli szükségleteket megvásárlandó. Míg Péter és Ágnes kedvök szerint vásárolgatnak; tekintsük meg addig, mi történik azalatt Kálozon, a pajta-gazda házában.

Lidia, Juliskának anyja, alig érheté a reggelt, olly igen rosszul lön. Nyolcz óra tájban magához hivatá Horváth Palt, Kaloz városának akkori szeretett lelkészét, ki őt a betegek Szent-seégeiben buzgón részesíté. A lelkipásztor eltávoztá után Juliská és atyja Lidia agya mellett ültek, vigasztalák és batoríták őt; egyszer Lidia magához voná mellette ülő férjéts valamit fülebe suga, minek következtében Samu gazda megparancsolá Juliskának, hogy távozzék el, s a konyhában várakozzék, míg ismét hívátni fogna. Juliska kilépett, s búsan álla meg a konyha közepén, meg nem fogható kiküldetésének okát; de titkos dolgot sejté belül történni, minthogy a nagy almariom ajtaját felnyilni, s annak elrejtett fiokjait zörgettetni hallá. Egy kis idő mulva Samu gazda kijő. Kezében levő kalapjáról és botjáról látható vala, hogy eltávozik; de szemeiben könnyek csillogtak, s Juliskára nem is tekintve, csendes bús hangon mondá: „Juliskám, eredj be anyádhoz.“ Juliska belépe. Lassu, félénk léptekkel akara kedves anyja ágyához közeledni, mire anyja bágyadt ajakival így szóla hozzá: „Juliskám, lelkem! jer hozzám! ulj ide mellém a székre, beszélek valamit neked!“ Juliska leüle a székre; anyja pedig sárga hideg kezei közé szorítva Juliska jobbát, szólni akara; de zokogó sirás fojtotta el szózatát, és úgy látszék, hogy könnyei lelke mélyéből fakadtak fel, s hogy az, mit mondani akarna, igen fájt neki. Juliska kimondhatlanul megilletődék; de azért mégis ő vigasztala anyját, s biztatá, hogy csak mondja el, mit akar. Ekkor Lidia hosszú tusakodás után erőt

vön szívfájdalmain, s így kezdé beszédét: „Kedves Juliskám, én tudom, hogy nem sokára elhagylak tégedet, mert érzem, hogy e betegséget meg nem lábolom; de mivel igen szerettek mindenkor, azért most fölfedezem előtted egy titkomat, mellyet magammal siromba vinni nem akarok, mert tégedet illet. Tudom, tudom, hogy fájni fog lelkednek, azonban lehet, hogy idővel vigasztalásodra válik.“ Juliska figyelmessé lön, szomorú aggodással mereszté könyben uszó kék szemeit anyjára, ki eképen kezdé beszédét: „Tizenhat évvel ezelőtt Lepsényben laktunk édes atyáddal; öt éves házások voltunk már, s még az Isten semmi magzattal nem áldott meg bennünket. Történt pedig, hogy bementünk férjemmel Fejérvárra, sz. Iván napi vásárra, és mikor onnét visszatérnénk, egy kevéssé elkéstünk; késő este, de esendes, holdvilágos szép este vala egy hamar elmúlt fürgeteg után, mikor már Polgárdiba be akaránk menni; s a mint a falun kívül az út melletti keresztfához közeledtünk volna, élénk gyermek-sírás üt meg fuleinket; figyelmessé lettünk mindketten, és ime! a mint a kereszt előtt épen el akaránk hajtani, annak tövében találtuk a kis gyermeket, hitvány rongyokba takargatva, s mellette egy kis himzett fehér kendőt; tekintgettünk jobbra és balra, ha látnánk-e valakit közel, vagy távol, de senkit sem láttunk; kiáltottuk is sokáig az anyát; de senki sem felele; — végre meggyőződünk arról, hogy elhagyott, szerencesetlen gyermeknek kell lennie; szánakozni kezdünk fölötte, s tanácskozáink, hogy mit tegyünk vele? Ekkor férjem így szóla: „Lidikém! nekünk ugyis ninesen gyermekünk, talán az Isten ezt nekünk ajándékozta; vigyük haza!“ En azonnal felültem a kocsira, és haza vittük a kis gyermeket Lepsénybe. Soha elveszett gyermeknek hírét nem hallottuk, különben visszaadtuk volna; de fölneveltük őt, hála legyen az Istennek! és édes Juliskám! te vagy az a gyermek!“ itt hévvel ragadá ajkához Juliska kezét és megcsókola. Juliska elsikolta magát, s anyja keblére borulva keserűen sirt, míg végre anyja megvigasztalá őt, s Juliska ismét felüle; ekkor anyja feje alá nyulván, kivona onnét egy összehajtott fehér kendőcskét, s remegő kezekkel Juliskának nyujtá e szavakkal: „Itt van leányom a kis kendő, szívtelen anyádnak egyetlen ajándéka, mellyet híven őriztem meg számodra mind e mai napig. J betű van bele varva, s azért nevezünk téged Juliskának.“ — Juliska megcsókola a kendőt, s azonnal könnyeivel aztatá ismeretlen anyja kedves ereklyéjét. Szegény gyermek egész napszomoru volt; arvá-

nak s elhagyottnak képzelé magát, s föltevé magában, hogy ha beestvéledik, elmenend a kereszthez, hálát adni az Istennek, hogy őt a kereszt alatt újra születni, s illy jó és istenfelő emberek kezeibe juttatni kegyeskedék.

Ezalatt Péter és nője megvásárlák szükségleteiket, s délutáni két óra tájban Fehérvárról haza felé indult. A záporosó, melly hirtelen támadott, készítetá a Táci fogadóba beszállani, hol lovait a felszer alá helyezé, maga pedig Ágnessel a fogadó köztermébe bevonta magát. E nagy szoba tömve volt a vásárról hazafelé térő vendégekkel, kiket a fogadós jóízű sz. mihályi borával, a sarokban ülő két éltes vak cigány pedig meglehetős zenéjével mulatott. A vendég egyre szaporodék, mert az eső egyre hajtá be őket. Most élénk sivitás hallatszik a folyosóban, megnyilik az ajtó, s belép egy ősz haju, deres szakálu, magas termetű férfi, kibén Péterünk azonnal megismeré Dömötört, a czecei mészáros. „Ó bort, jó bort, fogadóst!“ kiálta éles rikácsoló hangon, az asztalra vetvén súlyos rézfokosát. A fogadós bort hozott.

„Új a esizmám, most vették!
Húzd rá cigány, hadd kopják!“

kiáltá most még rikácsolóbb hangon a cigányok felé fordulva Dömötör. De ezen kiáltásra, mintha csak elvágta volna, hirtelen megszűnt a zene; a klarinétos szájában feledé néma furulyáját; a hegedős nyakához szoritva szóltan hegedűjét; figyelni látszott mind a két zenész, s úgy tetszék, mintha erővel látni akartak volna világtalan szemekkel. „Hol hagytad el?“ kiáltá ismét a zenészek elébe ugorva Dömötör; de most a hegedős letévé gyorsan hegedűjét: „Upré! ki rivá; asztara!“ kiáltá mellette ülő társának; melly szavakra mindkét vak felugrék, s a vendégek kimondhatlan bámulására dühösen ragadák meg az előttük álló Dömötört: Fizesse meg az ur a hegedűmet, mellyet agyon csapott!“ ordítá az egyik zenész. „Micsoda hegedűt!? te zsi-vány! soha sem láttalak én téged; mit akarsz?! rikácsolá a zenészek körmei közöl erővel menekülni törekvő Dömötör. „Dehogy is nem látta! tizenhat estendeje mult sz. Iván napi vásárkor Polgárdin; tudja az ur, mikor azt a szip arany keresztet vette attól az asszonytól!“ kiálta ismét dühös haraggal a cigány. Ekkor Dömötör megadá magát, s a hegedű árát kifizetni ajánlá. Azonban most Péter és Ágnes ugrának fel helyeikről; a „tizenhat év“, az „Iván napi vásár“ s az „arany kereszt“ felvillanyozá mindkettejök lelkét; most ők ragadák meg Dömötört, s a törvény

és igazság nevében követelék tőle, hogy e szóban forgó arany keresztről nekik felvilágosítást nyújtani kötelességének ismerje. Dömötör nem tagadta, hogy ő, igenis! vett egy drága arany keresztet, hogy most is birtokában legyen; hon meg is mutathatja, s ha valakinek elveszett jószága, visszaszolgáltatni mindig kész; le is rajzoló szóval a kereszt alakját, sőt mi több! azt is megtudá mondani, hogy a cigánynő, kitől vevé, a kereszturi téglavető cigány felesége legyen. Megrémült Ágnes, és halvány lón, midőn e nőt neveztetni hallá, tudván, hogy az legyen ama nő, kinek kiméletlenül megtagadta az alamizsnát, midőn haldokló kisdedeit mutatá; de megrémült Péter is, tudván, hogy az legyen ama nő, ki őt kárhuzatos szerencse mondása által annyi szenvedésbe és nyomorba taszítá. Most nem vala mást mit tenniök, mint kocsira ülni s a cigánynőt fölkeresvén, Jankáról tudakozódni. — El is indultak azonnal, s elkerülvén Kálozt, mellékes utakon Kereszturra siettek. A nap épen nyugovóra szállott, midőn Péter kocsija megállt a falu végén a téglavető cigány földalatti kunyhója előtt.

A putri szük ablaka földszint vala, s előtte ült Rákász a cigány, a nyugvó nap felé fordítva feketült arcáját. Tisztelettel állott fel, midőn Péter és neje lelépe kocsijáról, s nem tudá mire vélni a szokatlan vendégek érkezését. „Adjon Isten jó estvét!“ köszönté Péter az elébe siető Rákász. „Adjon az ur Isten!“ felelt egykedvű s szomorú hangon Rákász. „Kómé! hol van a kend felesége? egy szónk volna vele;“ szóla tovább Péter. „Hm! felelé Rákász szomoruan hajtogátva fejét, az én feleségemmel már talán nem is lehet beszélni, halálán van szegény!“ Péter e szavakra ijedve ragadá meg Rákász kezét, s a putri felé siettetve mondá: „Az istenért, barátom! csak egy szótszólhassak vele!“ s e szavakra már mindhárman eltűntek a föld alá a putri szük ölébe.

Négy czövekre fölemelt s szalmával hintett kettős deszkaszalon elnyújtózva feküdt a nyomorult cigánynő, elrongyolt ruhaneműekkel betakarva, s feje alatt semmi. Mélyen beesett szemeiről, hideg nagy cseppekben veritékező homlokáról, a takarót göresösen morzsolgató ujjairól lehetett látni, hogy életpercei meg vannak számlálva. Rákász és a jövevények körülvevék a haldoklót. Ágnes reszketett, Péter türelmetlenül nyugtalankodott; Rákász pedig fölemelé nője fejét, és arcáját kifelé fordítá. „Zsuzsi tu! vak ér! — Zsuzsi vak ér!“ ismételé Rákász több ízben, szóhoz akarván hozni feleségét, s gyengén rázogatóván kezeit és vállait; de a nő

nem szólala, csak üveggé vált szemeit meresztgeté több ízben s kinosan föfelé: „O Devla! Devla! mella ada romni!“ zokogásiró hangon Rákász, egy pár meleg könyűt törölve ki szemeiből. Ágnes sirásra fakadt. „Zsuzsi te! Zsuzsi! szólj már lelkem galambom csak egy szót is még!“ kiáltá ismét a haldokló fölébe Rákász; ekkor a nő nyöszörgeni kezdte, mintha szólni akart volna. Péter megragadá a pillanatot, föléhez hajola szegény nőnek, s erős hangon kiáltá: „Zsuzsi! hová vitted a kis gyermeket a kaszárnyakapu alól!? „Polgárdira!“ válaszolá esendes, haldokoló hangon a nő, és elfordítván fejét — meghala. „Isten! légy irgalmas neki!“ felkiálta összekapcsolva Ágnes; Rákász pedig hangosan jajgatott. „Nyugoszsza meg a Teremtő, s boesássa meg irtózatossá tettét!“ rebege az elérékenyult Péter is; s miután vigasztaló szavakat mondott volna Rákásznak, szemfödélre valót nyomott tenyerébe, s azután karon fogá kedves nőjét, s fölvezeté a frisebb levegőre. —

(Vége köv.)

A nevelés

mint van, és mint lennie nem kellene.

IV.

A nevelés virágozni kezd.

Akár megint egy különös fejezetet írhatnék arról, hogyan emlegeti Anna asszony még sokáig a szomszédakat, róluk a „dicséretet“ el nem veszi, a templomban többé az utolsó székbe ülni nem akar, mert a szomszéd felesége is szokás szerint abba megy, soha a káplán urnál nem gyónik, minthogy ez a szomszédéknak közelről való rokona, s azóta nem vesz már a szomszédától tejet, hanem Erzsi vagy Julcsának mindenkor a faluból kell hoznia. Azonban föltettem magamban, főképen csak azt adni elő, mi Jancsika nevelésére vonatkozik. Azért ezen fejezetnek czime: A nevelés virágozni kezd. Talán azt gondolja valaki, hogy ezen „virágzás“ valami jót jelent; azonban a mérges növények is virágoznak, és a virágzásból itéli meg az ember a következő gyümölcsöket. Így volt itt is; már előre lehete látni, mi lesz Jancsikából. Nem szükséges épen profétának lenni, hogy már most sokat ki lehessen találni Jancsika jövő életéből. Mintegy 14 éves lehetett, s már épen nem volt valami ritkaság, hogy anyjára haragszemet vetett s ellenmondott neki, mint egy nadvéréb. Anna asszony a fiu lelki üdvösségével keveset gondolt; ez fájdalom! nem okozott neki aggodalmat; de hogy is, mikor Jancsika olly jó gyermek volt? — sem a földi jóléttel, mert Jancsika ugyis gazdag lesz; hanem azon volt, hogy azt mondják: „mégis csak jó dolgos az a Kényessi Jancsi; nincs hozzá hasonló; ha más olly tehetősné volna, mint ő, bizonyára egész nap heverne, vagy mulatna sat, Ezt hallotta volna örömezt róla, s ha még hozzatették volna: „de van is ám neki anyja, hogy hét falu-

ban nincs hozzá fogható, oly serény s dolgozó, ezt nem tartotta volna vexálásnak, és titokban az így beszélő még kedves lett volna előtte. E végből lassankint Janesikát munkához akarta szoktatni; de ez a millyen kevéssé tanulna túl magát, szinte oly kevéssé volt benne az a rossz tulajdonság, magát agyon dolgozni. Ha parancsolá neki, hogy atyjának segítsen, közönségesen feleletül kapta: „Nekem most más dolgom van, mi szinte szükséges; ráér anyám is, és segíthet is ha akar.“ Vagy ha azt mondá: „Janesika, menj hamar a faluba, mert elfogyott a kenyérünk;“ ekkor többnyire így felelt: „Már megint én; mért nem mehet az Erzsi?“ És ha el is ment, anyjának előbb sok mindenféle össze kellett keresni, hogy azon idő alatt maga is elmehetett volna. „Nem is tudom, hol a sapkám, és hogy Julesa hová tette eszaimat?“ S habár két pár állott a kemence megett, mégis bizonyosan azokat akarta, melyeket megtalálni nem lehetett. Végre miután anyja neki mindent összekeresett volna, miközben a tej a tűznél néhányszor kifutott, úgy becsapta az ajtót, hogy az ablakok recsegtek s illyformát mondott: „Most az egyszer még elmegyek, de legközelebb majd meglátom, hogy nem kell e másnak menni.“ Hogy még mit mondott, mialatt a házból kiment, nem tudom; azonban csak azért is lassan ment, és akkor tért vissza, midőn a kávéval már régen várakoztak. S ha talán anyja hívta is, mikor így lassu léptekkel ballagott, azért legkevésbé sem ment gyorsabban, hanem vissza kiáltott: „Ment volna hát maga.“ Ha pedig nővéreivel a kertbe küldetett, ilyenkor madárfészkeket keresett, vagy más gyermekekkel picézett, vagy fűzfásipokat faragott. Ha aztán vasárnap az anya vacsernye alatt kiment a kertekbe megnézendő, valjon szép lesz-e a kender s látta, hogy keveset dolgoztak, akkor dörögött s szitkozódott s vacsoránál így szolt: „Tegnap hárman voltatok egész nap a kertben, és mégis mitsem dolgoztatok. Mikor én olyan idős voltam, mint ti, magam többet tettem, mint ti mind a hárman.“ „Ugy ám, mondának a lányok, a Janesi semmit sem segített.“ Ez pedig Erzsit vagy Julesát az asztal alatt eszímájával megrugva felkiáltott: „Te hazug! lám, hogy tudsz hazudni!“ „Hallgassatok! parancsolá az anyjuk a leányoknak, és fogjátok be a szátokat; közületek egyik olyan, mint a másik; a jobbikért nem adnék egy fagarast.“ Egyszer Janesika magányosan volt a szobában; váratlanul bejön az anya a motolaért; Janesika hirtelen zsebébe nyult és olly esörrenés történt, mintha pénz szoródott volna el. Anna asszony épen nem volt jó kedvében, és különben is Janesikát hanyagsága miatt már kevésbé kedvelvén, akará tudni, honnan vette a pénzt. „Csak egy pár krajczárja van, mit picézés által nyert.“ „Mutasd tehát, folytatá ő, mennyi pénzed van?“ Gondoljátok, hogy rávette őtet az előmutatásra? „Nos majd meglátom, folytatá tovább, ha valjon úgy lesz-e, mint te vagy én akarom. Hallod, most mindjárt add elő.“ Ez pedig mozdulatlanul állott s ujjait tördelte épen mint az, ki az examenben nem tud semmit. Anyja ekkor fölötté megboszankodott. Káromkodások és átkozódások közepett elkezdte őtet vizitálni és álmétkodására több forintokat talált a fiu zsebében. Ha illy vak szülek egyszer nagyon felbőszülnek, sokkal kegyetlenebbek, mint mások. Mintegy magán kívül megragadta őtet hajánál és fülénél s kiáltott: „Megmondod most, honnan vetted a pénzt, s ekkor jó lesz minden, máskép torkodba verem le fogaidat!“ „Találtam“ volt a felelet. „Miesoda? találd? épen most találhatni oly sok pénzt?“ — „Oly igaz, mint élek, hogy találtam, ott lenn a szilvafa alatt feküdt, igen, igen.“ És többet nem vehetett ki belőle,

akár mit tett vele. Vasárnap pedig elment Anna a boltba, hogy kenyeret vigyen haza; s midőn egy forintot nyújtott váltani, kérdező tőle a szolgáló: „Valjon a régít is meg akarja fizetni?“ „Miesoda régít? felele Anna asszony, mialatt kezét csipőjére tette; én nem tudok róla semmit, hogy valamivel tartoznánk.“ Mindazonáltal veres lett képében, mert tüstént eszébe jutott az utolsó jelenet Janesikával és pénzével. „Nézzen csak ide, mond a szolgáló, miközben egy ajtót felnyitott, melly belülről egészen össze volt írva krétával; itt maga is olvashatja, az utolsó hónapi kenyér teljes épségében itt áll, kivéve: Julesa fizetett ki öt kenyeret, és Erzsi hármat; ellenben Janesika mindig azt mondá, hogy anyja majd maga eljövend fizetni; ezenkívül még 25 darab négykrajczáros és 2 font gesztenye. Mi már sok esztendő óta árulunk, és számadásunkból soha még egy fillér sem hibázott.“ „Ha már így van, meglízetem.“ válaszolt Anna és aztán majd ismét találkoznak. „Hazamenet pedig a szomorúság, harag és kedvetlenség vegyülete rágódott szívében. Ő alig hiheti el, hogy Janesika illyesmit tett; és mégis úgy van; gondolta ismét; mert pénzt mindig adott neki, valahányszor csak a boltból hoznia kellett valamit: és másképp honnan volna annyi pénze? Akárhogyan okoskodjék, mindig azon eredményre jut: „Janesika a pénzt visszatartotta, s őtet szemtelenül megesalta.“ Már most csupán az a kérdés, hogy ki ennek az oka? Mert önmagára nem gondol, és távulról sem jut eszébe, hogy úgy kell történni és még sok rosszabb fog utána jönni, ha a gyermekek olly vakon, majomilag szeretetnek s szarvuk ideje korán le nem töretik. Talán, így gondolkozik ő, Lörinéz is illyen volt fiatal korában, s ekkor Janesika ráütött volna; vagy talán az iskolában a Majorosiék Pistájától, vagy más gyermekektől, kiknek otthon mindent megengednek, tanult illyen valamit. „Csak senki meg ne tudná“, sohajtozott magában. Hogy az Isten tudja s általa megbántatik, hogy Janesika gonosz szokást ölt magára, hogy idei s örök jöleté elvesztésének veszedelmében forog, mindezt figyelembe sem veszi. „Csak ki ne jöjjön“, ez egyedüli aggodalma. De valóban! haszontalan aggodalom; mert mie-lőtt hazaér, már tudják; mert a mit a boltosék szolgálója tud, főleg illyesmit, azt tudja, bár ki jön a boltba; tudja az egész helység. És csakugyan alig ment Anna száz lépésnyire haza felé, midőn némelylek a boltba jöttek és sokáig átvizsgáltak minden mustrát e vagy ama ruhára, mások teje várakoztak, egy pedig fél fertály dohányt akart. Ezalatt a szolgáló a padokat és asztalokat leseper-te és Füstösinek dohányt mért, s midőn az adott pénzt megolvasta volna, így szolt: „A pénz megvan“ s miután Füstösi elment, az asszonyoknak ezeket mondá: „A mai világban a pénzt meg kell olvasni, mert egy boltban nem vigyázhat eléggé az ember, hogy rá ne szedessék minden oldalról; leginkább a gyermekekre kell felvigyázni, ők gyakran megtartják a pénzt s azt mondják, hogy anyjok majd meg fog fizetni. Épen ma volt itt egy asszony, ki néhány forintot volt kénytelen utólagosan fizetni, mivel fia a pénzt eldugta. És pedig hozzá, hogy az ember nem is gondolná... tehetős gazda fia, kinek otthon bizonyosan van mit enni és nem éhezik... De úgy van az, ha az ember a gyermekeknek mindent megenged... az apa még csak jó volna, de ő nem ur a házban... ő a kedves... az egyetlen fiu, azaz, leány van ugyan kettő, de ezek nem érnek semmit... a fiu legfiatalabb... különben nem akar-nám őtet hirbe hozni; ő még fiatal ember, ki egész életében megemlegetné; főleg az anya; ennek, ha elkezd, ugyis rossz nyelve van. Nektek megmondom — hisz tu-

dom, hogy ti senkinek sem mondjátok el — ő a Kényesiek Jancsikája. „Ki hitte volna!?! kiáltanak fel az asszonyok, nem, nem! egy léleknek sem fogjuk megmondani! „Hallottad Jutka! szolt az egyik leánykához, senkinek sem szabad szólnod.“ Minő beszédet folytatott még a kalmár szolgálja az asszonyokkal, nem tudom; de azt dtuom, hogy a délutáni iskolában harmincznál több gyermek az egész történetet jobban tudta, mint a katekizmust. Mi történt Jancsikával és Lőrinczével otthon, soha sem tudhattam meg; mégis vannak, kik Lőrinczet e napon látni akarták, hogy fa és vízfordással igen el volt foglalva, a baromiakkal is nagyon sokat bajlódott, s e mellett zsebkendőjével gyakran dörszölte szeméit. Szegény Lőrincz sirt! mire több oka volt az elégnél. Bár csak imádkozott is volna! azonban fájdalom! az imádkozásra igen kevesen gondolnak; csak nem tudják felfogni, miszerint a nevelés imádság és religio nélkül olyan, mint a hüvely szem nélkül.

L—ger Ferencz.

A hamis eskü és önátkozás büntetése.

Közönséges napjainkban a panasz a eseléség és napszamosok ellen. Míg amazok nagyobb része minden vallás és erkölcsiésigből kivetkezve gazdáiknak, kik őket elég pazarul fizetik, nem mint kellene segítségükre, hanem inkább hűtlenség s dologtalanságok által kárukra vannak; emezek, a napszamosok, jólehet napi bérük szép fizetés, e mellett étel italból is áll: mégis olly lelkiismeretlenül végzik napi munkáikat, hogy a napnak nagyobb részét heveréssel inkább, mint munkával töltik. Megmutatására annak, miszerint az igazságos Isten a vétkes és hűtlen eselédet miképen bünteti: érdemesnek tartom megírni a Katholikus Néplapban azon történetet, melly csak e napokban történt fiokegyházaim egyikében Arad megyei Kovaszincz nevű községben. Folyó évi jun. 17-én a görög nemegyesültek Pünkösöd ünnepe előtt harmad nappal, az az pénteken, egy az Arad hegyallján, Kovaszincz helységben szállót tartó érdemes P. J. nyugalmazott kincstári tisztartó urnak vinczellérje Rusz Lázár mintegy 32 éves g. n. e. vallásu, bejőve Aradra gazdájához, annak a szőlő munkára tett költségekről leszámolandó. Miután előadta volna gazdájának a szőlőmunkára felhasznált napszamosok számát, gazdája pedig, (ki ezen szállót már 50 éve, hogy munkáltatja) látván, hogy vinczellérje az előbbi évekhöz képest, többszörösen rojva fel a napimunkások számát, illy szavakra fakadt: „Néked se Istened, sem lelkiismereted nincs, nem félsz az igazságos Istentől! hogy merészelsz illy csalárdsággal és hamis felszámítással előállani?!“ Gazdájának ezen panaszos szavaira ekép válaszolt a csalfa vinczellér: „Uram, holnap után Pünkösöd nagy ünnepe leszen, és ha nem igazságosan számítottam fel a napi munkásokat, úgy ne engedje az Isten elérnem Pünkösöd ünnepét.“ Ezen tulajdon átkozására és jóslatára gazdája azt mondá: „Legyea tehát úgy, a mint esküdtél, legyen állításod igaz.“ Még ugyan az nap visszatér Aradról a vinczellér, és hogy gonoszágát még inkább tetézte, mit tesz! Szombatn este gazdájának présház alatti pinczéjét a padlás részéről betöri, több akóra menő bort egy 50 akos hordóból társával kihordott. Midőn társai még mindegyre az elorzott drága bort a pince torkolatán hordogatják, a hűtlen vin-

cellér még utoljára a pinczéből kimenni akarván, hanyatt vissza esett, s nyakát kitörvén, a pince garádjcsón halva találtatott; s így az ő hamis esküje és átka teljesült. Pünkösöd napját el nem érte. Így bünteti Isten a hamis esküvőt, s azon szolgát, ki gazdáját nem csak híven és igazságosan nem szolgálja, hanem még azonfelül azt meglopni és károsítani nem irtózik. Ezen eset a törvényszék cílebe adatott, hogy e nyakatört vinczellérnek cimborái is napfényre jöjjenek, és ők is, ha nem rögtöni nyaktöréssel, de igazságosan mások példájára megbüntetessenek. —

Kornis József m. k.
gyoroki plebános.

Jezsuita-elvek.

Vannak irkászok jelenleg, kik csak a hazudságból élődnek, s kik ragadazó madarak gyanánt az ép egészséges hus mellett elrepülve, csak a dögre szeretnek szállani. Ezek a mulatságot hajhászó világot nem tudják jobban mulatni, mintha szentegyházunk több intézetei ellen a legszemtelenebb rágalmatok rakják föl. — Rendesen a papság előőrseit, a jezsuitákat ránjták elő, kivált napjainkban, midőn e jámbor atyák missioik által az emberi nemnek olly kitünő szolgálatokat tesznek. E lapokban közöltünk már némelly töredékeket Jézus társaságának történetéből, mellyekből minden becsületes ember láthatta, mit és mennyi szolgálatot tett e rend csak Magyarországon is a vallásnak s az emberiségnek; miért is nem leend érdektelen ama költött elvek ellenében, mellyek a Jézus társaságra hazugul rátküldözték, felemlíteni az igazi elveket, mellyektől az csakugyan át van hatva. Ezen magasztos elvek megfejtik egyszermind e társulatnak roppant hatását. Ezen elveket alapítója Loyolai sz. Ignác maga szerkesztette, s ime ezek: 1. Mindent Istennek nagyobb dicsőségére. 2. Ha a világ reformját a maga helyén kezdeni akarod, úgy kezd azt magadnál. 3. Légy méltányos mindenki iránt, senki iránt részrehajló, ez az arany szabály az emberekkel társalgásban. 4. Soha se számíts állandó jólétre; gyakran épen midőn minden kedvünk szerint megy, rögtön megfordul a szerencse. 5. Szélesend a tengeren sokszor veszélyesebb, mint a legdühösebb zivatar. A legnagyobb ellenség az — ha nincs ellenség. 6. Isten iránti bizalmunk ép akkor legnagyobb, midőn minden emberi remény elhagy; mert ahol minden emberi segély végződik, ott kezdődik az isteni. 7. A ki az emberektől fél, az Istenért nagy dolgokat soha sem visz véghez. 8. Vannak esetek, midőn csak a rothadt tagnak elvágása mentheti meg az egész testet. 9. Minél bőkezűbb vagy te, annál bőkezűbb lesz Isten is irántad. 10. Böles legyen az, ki mást böleségre oktat, engedelmes legyen az, ki mást engedelmessegre int. 11. A ki felette sokszor büntet, az több uralkodóvágyat árul el, mint rendszereteket. 12. Én örvendek, ha látom, hogy a jók egészségesek, a gonoszak pedig betegek; mert amazok erejüket Isten dicsőségére használhatják, ezek pedig a betegség által Istenhez visszatérhetnek. — Ime ezek a rendnek eivei. Ki merné tagadni, hogy ezen elvekben a legnagyobb életbölesesség s a legtisztább erkölcsan foglaltatik? A ki az emberi nem ideiglenes s örökkévaló boldogságát ösztöntén ohajtja, azt fogja kivánni, bár minden keresztény illy jezsuita elvek által vezéreltetnék.

Különfélek.

Ő eminenciáját a bibornok herceggprimást a napokban várják vissza Esztergomba, várják pedig jó, ha nem is egészen meggyógyult, de mégis vigasztaló és jobbra fordult egészséggel. Legyen áldott, a ki érkezik az Ur nevében!

A Mária-társulat által tervezett s lapunkban már egy ízben említett nagy expeditio Közép-Afrikába augusztus végével fog Chartumba elindulni. 14 személy vesz abba részt, 8 kézműves (asztalos, kőműves, lakatos, kovács sat.) s 6 áldozár, kik közül 4 a laibachi, 1 a szentpölteni megyéből való, 1 pedig bajor. A missio a szereszeneket akarja oktatni a katholika hitben, de egyszersmind a kézi mesterségekben is. Krainból 40 mesterember késznek jelentette magát csatlakozni a missiohoz, de a társulat anyagi ereje nem engedett jelenleg többel szerződni, mint 8- ezal, kik azonban mind talpig derék emberek. Majd 200 mázsányi portékát fog az expeditio magával vinni Chartumba, mellyek a missionak szükségesei, Chartumban pedig drága pénzért sem lehet kapni.

Knoblechernek legujabb kirándulásakor a fehér Nil folyam partján lakó szereszenekhez, ezek esengve kértek tőle hitoktatókat, miért is a fontisztelt papnak feláldozó elszánása, elmenni Chartumba, annál is inkább jótévő, mivel a chartumi missioszemélyzet Vinco Angyal legujabban történt elhunytával súlyos veszteséget szenvedett, annál súlyosabbat, mivel Vinco Angyal jezuíta-anya a szereszenekhez 1851-ben tett, s lapunkban már elbeszélte utazásiban több szereszen fajok nyelvét már megtanulta, s így a missionak kitünő szolgálatokat tehetett volna! Béke hamvainak! Örök üdvösség lelkének!

Oroszországban a katolikusok száma a következő: Az egész orosz birodalomban 5,765,000 katolikus él; közülök létezik Lengyelhonban 3,930,000. Nyugat-Oroszországban 1,845,000 és itt-ott elszórtan 20,000. Lengyelhonban a varsói érsek alatt 1873 szentegyház, 150 férfi- és 32 nőkolostor, egy nagy és 13 kis seminarium, 2598 világi és 1768 szerzetes van. Nyugati-Oroszországban pedig a mohilewi érsek joghatóságához 897 templom, 359 férfi- és 48 nőkolostor tartozik.

Törökországból írják: hogy a Damascusban élő keresztények napról napra nagyobb aggodalommal telnek el, nehogy a töröknek ujonnan ébredező vakbuzgóságának szomorú következményei legyenek rájuk nézve. Aleppo-ban hasonló félelem uralkodik, és attól tartanak, hogy az 1850-dik évi jelenetek megújulnak. Átalában nagyok még a szenvedések, mellyeknek Törökországban kitévők a keresztények a törökök vakbuzgalma, kapzsisága és baromi embertelensége miatt. A személy- és vagyonbiztonság még igen gyöngye labon áll a legdurvább önkény irányában, és nem is fog jobbra fordulni, ha a keresztény hatalmasságok nem veendik az ottani keresztényeket általán hathatós pártfogás alá.

Párisban kath. választmány létesült, a párisi érseki helyettes elnöklete alatt, Doue kanonok, Bargés sorbonni tanár, több állami tanácsnok, egy volt jeruzsalmi

consul és Forcade samosi püspökből a végett, hogy a szentföldre menő zárándokok meghatározott áron szállittassanak oda. Az első aug. 23-án fognak a lyoni vasuton megindulni, és van már gondoskodva, hogy gyorsan szállittassanak tovább mindenütt.

Csöd tanító- s éneklői állomásra. Batta-szék mezővárosban, Tolna megyében, az elemi tanodák II-dik osztályában a tanítói hivatal megürülvén, annak betöltése végett f. é. augusztus 23-ik napján itt helyben csöd fog tartatni, mellyre az azon hivatalt elnyerni akarók czennel meghivatnak. E tanítói állomással egyesülve lévén a német kántor hivatalja is, csak olyanok folyamodhatnak, kik a magyar és német nyelv tökéletes tudása s tanítói ügyesség mellett a zenészetben is képzetek annyira, hogy jelesebb napokban az isteni szolgálatot karzenével dicsőíthetendik. Az említett kettős hivatal javadalmi ezek: a várostól készpénzben 100 fr. p. pénzben, 50 p. mérő rozs, gabona nem természetektől mintegy 32 fr. pp. Két kocsi széna és egy kocsi sarju. 6 akó bor s tisztességes, tágas szabad lakás. Az uraságtól 10 öl lágyfa és segédtanító tartásra 20 fr. pp. Mind ezeken felül a német ajku hivataltól az ugynevezett stolaris javadalmak. — A csödülendők szükséges okmányokkal ellátva, jelentsék magokat idejében a helybeli igazgatóságnál.

Kelt Bättaszéken, július 7-én 1853.

Hesz József,

bättaszéki pleb. Tolna megyében.

Csöd tanító- kántor- s jegyzői állomásra. Az esztergomi érsek megyében kebeleztet esztergom megyei német ajku Dorog helységében megürült kántor-tanító- s jegyzői állomás a f. é. augusztus 22-én tartandó rendes csöd útján fog betölteni. Ezen állomás évi jövedelme: 190 fr. váltóban, 50 pozsonyi mérő buza, 6 öl fa, 2 szekér széna, 7 pozsonyi mérő alávaló, és a község által mindenkép munkálandó föld. Azon kívül tandíj, és a szőlőgazdaktól összeszedetni szokott 5—10 akó bor. Lakás közel a templom és plebaniához. — Az ezen állomásra pályázni akarók, minden szükséges bizonyítványokkal ellátva, ha a magyar és német nyelvnek ismeretét bírják, a kitűzött napon a helybeli plebánus urnál megjelenni iparkodjanak. Kelt Esztergomban, július 28-án 1853.

Miskolczy Márton

az esztergomi egyházi kerületnek alesperese.

Tanítói állomás. Ligethen, Pesthez három órányira, megürült a tanítói állomás. Az azt elnyerni ohajtók magyarul németül tudjanak es folyamodványaikat alulirthoz augusztus 20-ig nyújták be.

Kelt Magyar-Széken, jul. 28-án 1853.

Gruber György,
ez. kanonok, esp. és iskolaigazgató.

Kiadja „a jó és olesó könyvkiadó társulat,” szerkesztő BLÜMELHUBER FERENCZ.

Pesten 1853. Nyomatja LUKÁCS LÁSZLÓ, országot 6. sz.